De Grutto; Nationale Vogel van Nederland

Nationale vogel

- Inleiden.

- De grutto is het afgelopen jaar de nationale vogel van Nederland geworden. Op deze presentatie hoop ik de achtergronden daarvan te laten zien. We gaan samen kijken naar de ecologie van deze bijzondere vogel en waarom Nederland en de grutto zo onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn als bij geen enkele andere vogel.

Een presentatie van; Peter Mol namens Landschap Noord-Holland

- Grutto's in de wereld
- Grutto's in Europa
- De grutto in Nederland
- Van Nieuwjaar tot Kerst. De ecologie van de grutto
- Waar leven grutto's rond Haarlem
- De grutto in de nesten; veel problemen voor een mooie vogel.
- Wat te doen? Zijn grutto's rond Haarlem te helpen?

Grutto’s in de wereld

Vraag: Hoeveel grutto soorten zijn er in de wereld?

Antwoord: 4,5

- De grutto
- De Rosse Grutto
- De Marmergrutto
- De Rode Grutto

En

De IJslandse Grutto

Welke staat sinds kort op de wereld wijde rode lijst?

- Antwoord:

- Onze grutto

Waar leven de afzonderlijke grutto's?

- **Noord-Amerika**

Rosse Grutto

Marmergrutto

Rode Grutto

- **Europa**

Grutto

Rosse Grutto

Azië

Grutto

Rosse Grutto

Noord-Amerika: De Marmergrutto

Waar komt de marmergrutto voor?

Noord-Amerika: De Rode Grutto

Waar komt de Rode Grutto voor?

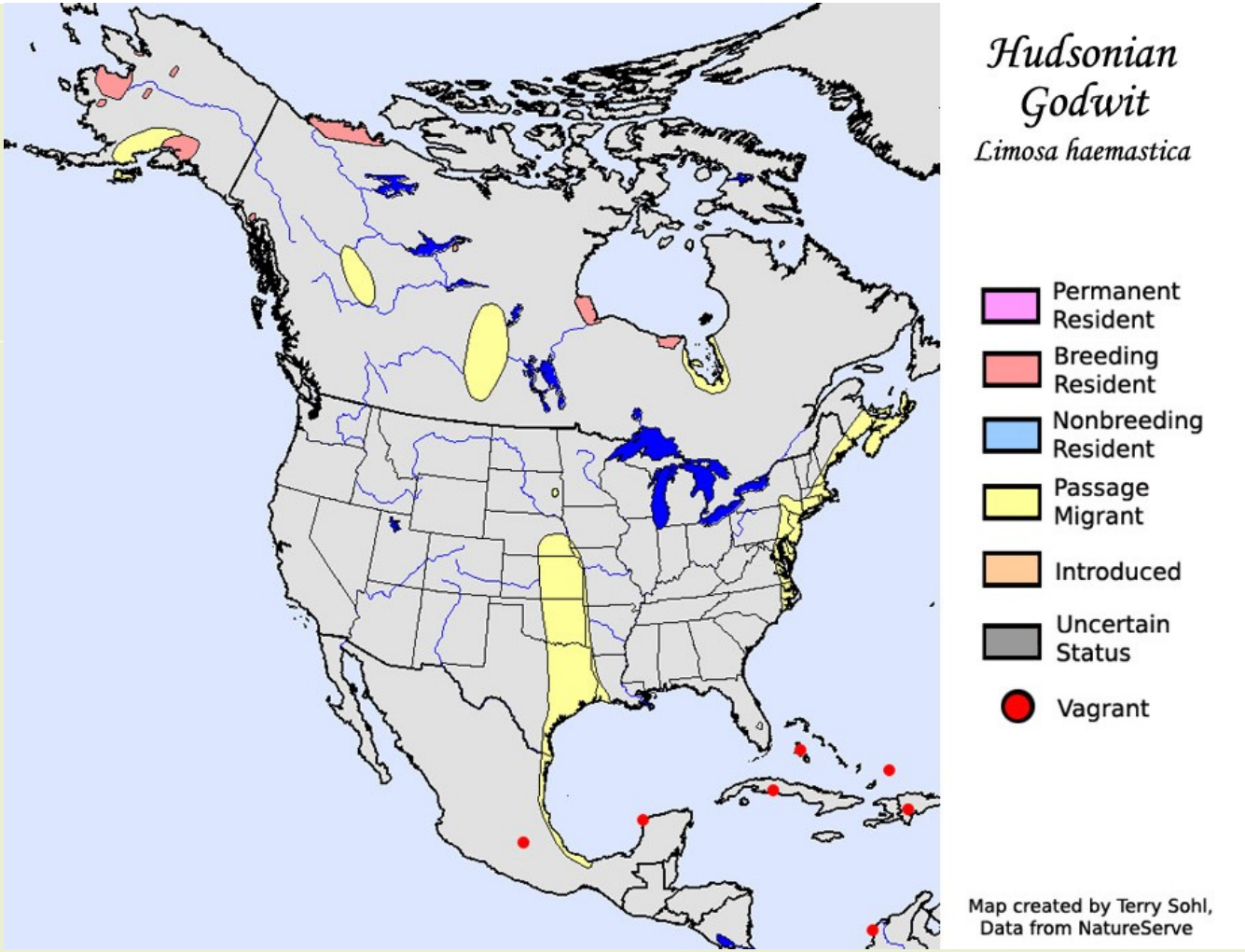

Amerika, Europa, Azië: De Rosse Grutto

Wereldkampioen lange afstand vliegen Hoezo?

Waar pleisterden de rosse grutto's uit Alaska op weg naar Nieuw Zeeland?

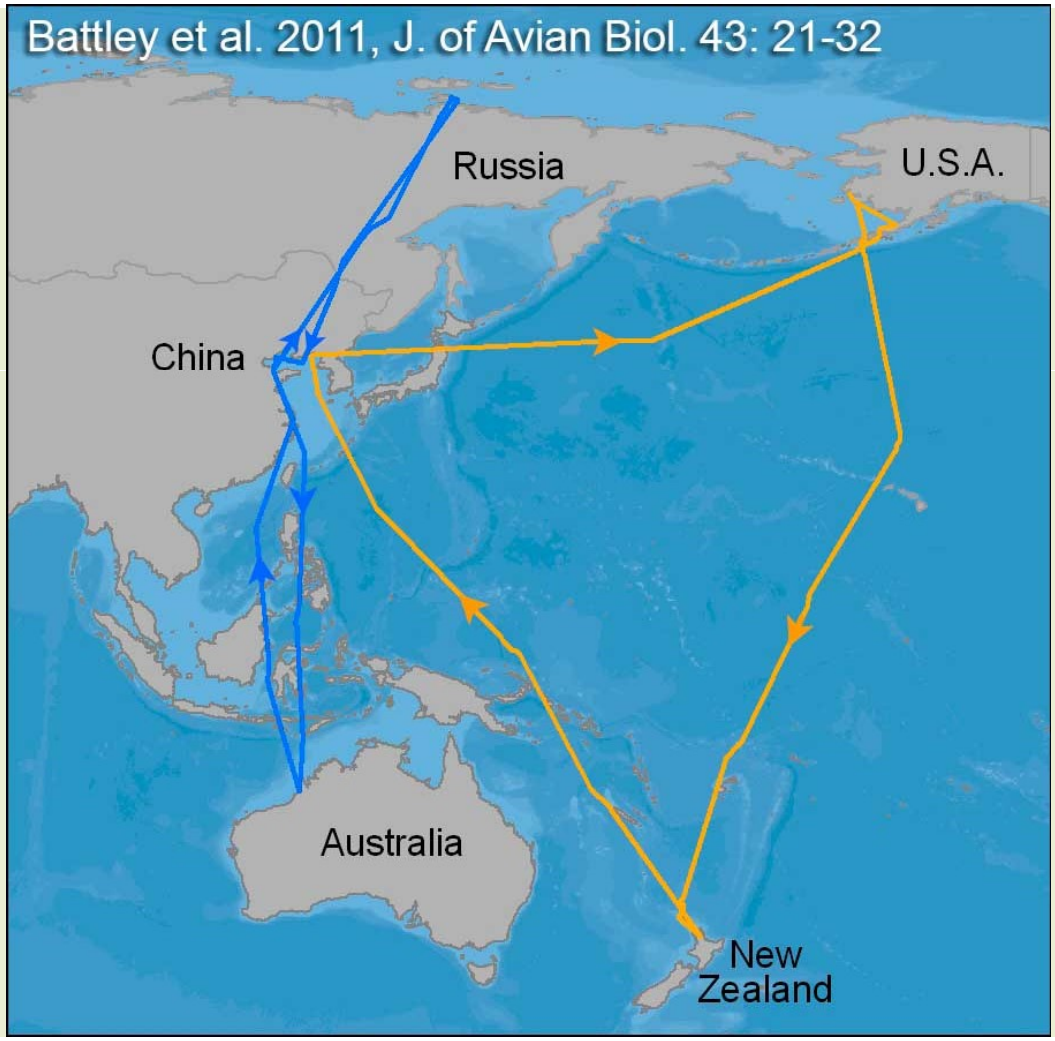

Velen hadden geen pleisterplek. Ze legden de afstand in 1 keer af

- **Het wereldrecord lange afstand vliegen zonder tussenstop staat daarmee op een rosse grutto die 11.680 kilometer in iets meer dan 8 dagen aflegde**

Grutto’s in Europa
Dan de andere anderhalve grutto

FIGUUR 1 IJslandse Grutto / Icelandic Black-tailed Godwit *Limosa limosa islandica*, mannetje in adult zomerkleed (onder), en Grutto / Black-tailed Godwit *L l limosa*, mannetje in adult zomerkleed (boven) (*Ruud F J van Beusekom*)

De IJslandse Grutto

- Broed alleen op IJsland
- Overwinterd in Zuid - West-Europa
- Trekt in april en mei door Nederland

En dan onze grutto; de grutto

Van Nieuwjaar tot Kerst

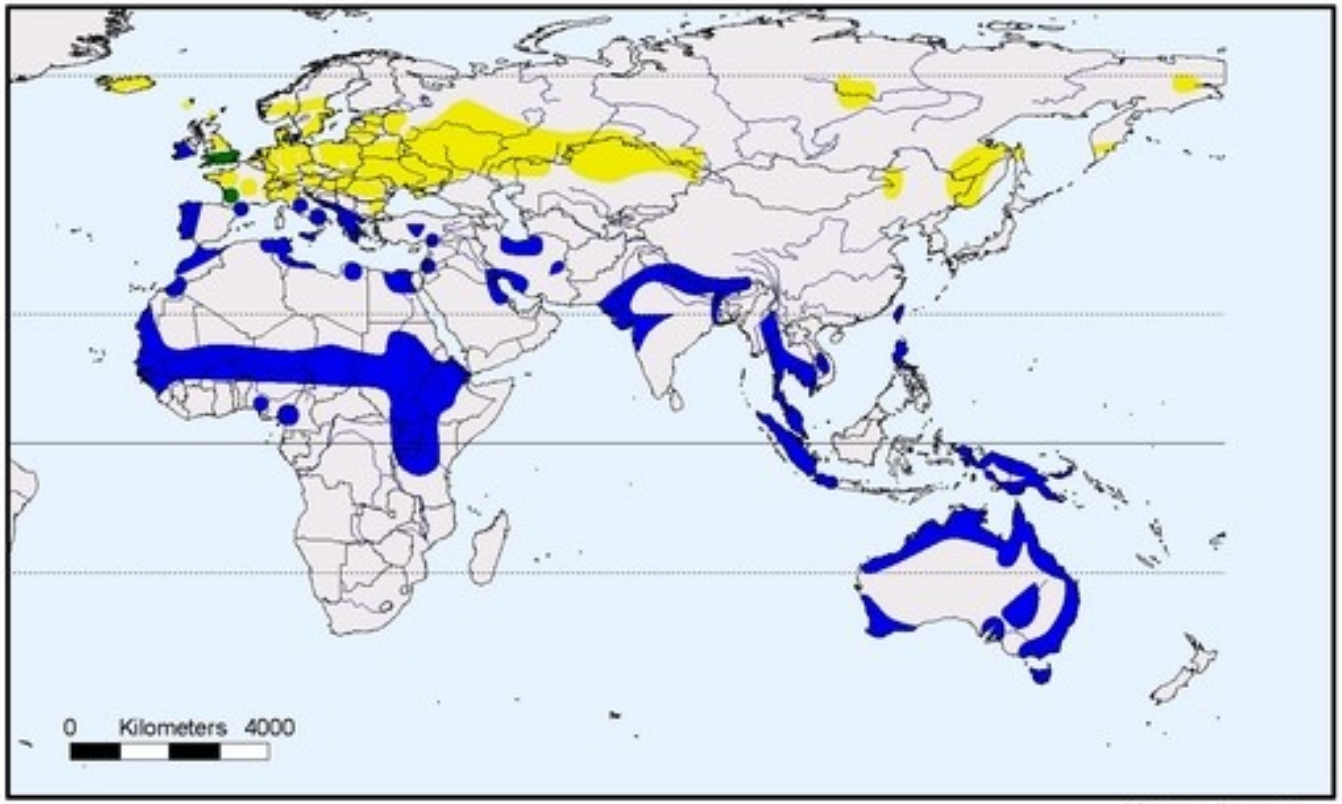

Limosa limosa

breeding | feeding, wintering | resident

digitised by GROMS, after
del Hoyo et al.1991-1999,
www.hbw.com
Copyright: GROMS/BfN - www.groms.de

In februari naar Portugal en Spanje

Vanaf eind februari en vooral maart terug in Nederland

Na opvetten; eerst territorium bemachtigen

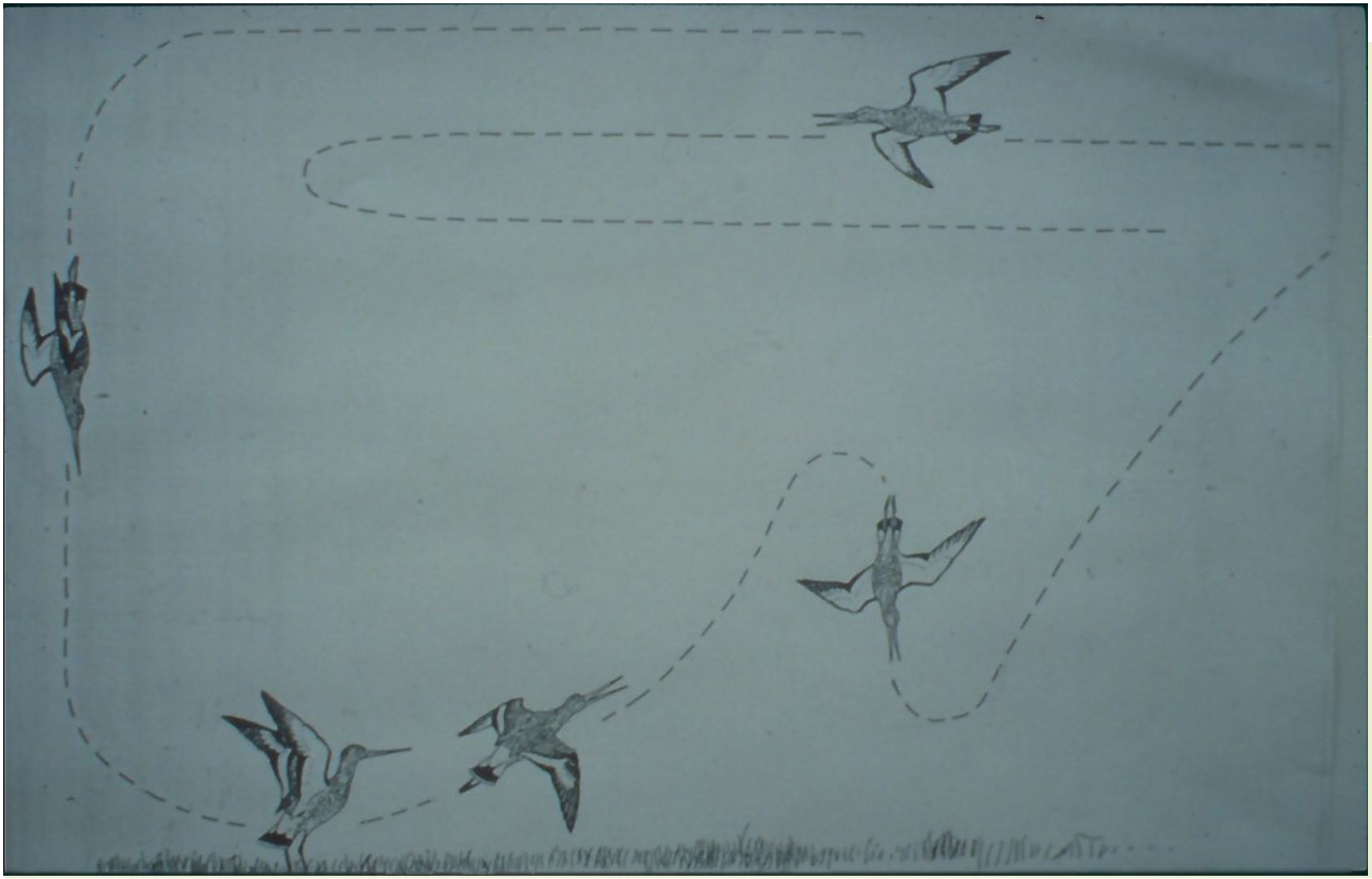

En bevechten

En dan de vrouwen veroveren

Alle voorgeschreven ceremonies moeten worden afgewerkt

Pas na het afwerken van alle rituelen

Vanaf eind maart/half april begint een nieuwe fase; de eifase van de broedtijd

Het vrouwtje broedt vooral overdag

Het nest wordt vanaf half april steeds meer gecamoufleerd

Vanaf eind april, maar vooral begin mei begint de kuikenfase

De kuikens zorgen per direct voor hun eigen voedsel

Het duurt ongeveer vier weken tot een maand voor de kuikens vlieg vlug zijn

In die tijd worden ze fel door de ouders beschermd. Daarom alarmtellingen

Vanaf eind mei begint de voorbereiding op de winter

Volwassen vogels vertrekken vanaf midden juni; jonge vogels pas in juli

Waar leven grutto's rond Haarlem?

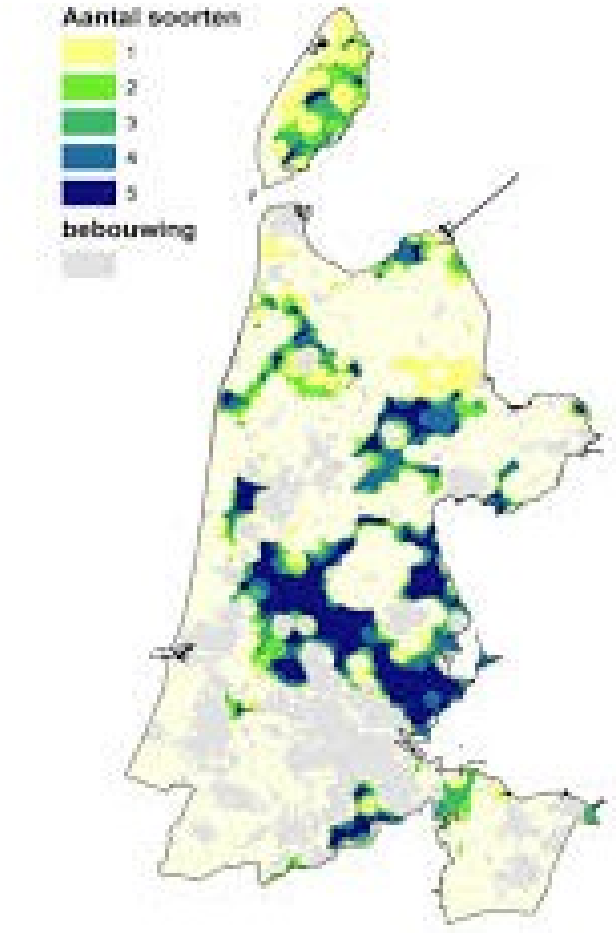

Grutto's in de nesten; een mooie vogel met veel problemen

- **Wat zijn dan de problemen?**

- Enorme veranderingen in de landbouw de afgelopen 50 jaar
- Veranderingen in het landschap
- Toegenomen verstedelijking
- Toegenomen recreatie
- Toename van de predatoren

Enorme veranderingen in de landbouw

Het hooi wordt op de wagen geladen.

Meest ingrijpende veranderingen voor weidevogels:

- Waterpeil verlagingen/drainage graslanden
- Enorme toename bemesting (drijfmest/kunstmest)
- Vervroeging van de eerste maaisnede van juli naar eind april/begin mei
- Ontstaan eenvormige Engels Raaigraslanden/verdwijnen bloemrijke graslanden
- Explosieve groei veestapel
- Schaalvergroting van de percelen/weghalen greppels/sloten
- Verdwijnen van beweiding

Bloemrijke graslanden van vroeger

Bloemloze monotone Engels Raaigraslanden van nu

Waterpeil verlagingen waren zeer nadelig voor grutto's

Zonder de peilverlagingen was intensieve melkveehouderij niet mogelijk

Koeien verdwijnen uit de weilanden

Extra probleem is de toename van predatoren

En de toename van recreatie

Plus toegenomen verstedelijking

Is er nog toekomst voor de grutto??

Alles hangt af van ons!

- Weidevogelbescherming en weidevogelbeheer op gebiedsniveau
- Inrichten robuuste en goed beheerde reservaten.
- Producten van de rijke weilanden
- Betrokkenheid van en druk van uit de bevolking
- 1e stap Grutto is nationale vogel geworden. Biedt mogelijkheden!

Door ons is de grutto in de problemen, en wij kunnen hem er uit halen

Alleen dan blijft dit van ons!